

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Teritoriul acoperit de GAL "Codrii Bucovinei" include 9 localități: 8 localități din județul Suceava și o localitate-Varfu Campului-din județul Botosani. Este o zonă rurală în totalitate, continuă, uniformă din punct de vedere al datelor geografice și social-economice.

1 Prezentarea geografică și fizică (amplasament, relief, altitudine)

Teritoriul microregiunii ocupă 4.17% din suprafața județului Suceava și 1.46 % din suprafața județului Botosani. Cele 8 comune din Județul Suceava sunt situate în nord-estul județului: Adancata, Zamostea, Zvoristea, Hantesti, Sebauti, Siminicea, Mitocu Dragomirnei, Patrauti, iar Varfu Campului este situată în nord-vestul județului Botosani. Suprafața totală a teritoriului este de 428,08 km², 100% din localități rurale și are în componență 32 de sate în cadrul celor 9 comune. Localitatea cu cea mai mare suprafață este Varfu Campului (72,84 km²), iar localitățile cu cea mai mică suprafață: Sebauti (34,21km²).

Microregiunea se învecinează cu următoarele localități din cele două județe sus menționate:

- la Nord : Gramesti (jud Suceava), Candesti (jud Botosani), Dersca (jud Botoșani),
- la Est : Sendriceni, Vaculesti, Braesti, Leorda, Bucecea , Vladeni din județul Botosani.
- La Sud : Dumbraveni (jud Suceava), Salcea (jud Botosani), municipiul Suceava (jud Suceava) Scheia (jud Suceava).
- La Vest: Todiresti, Darmanesti, Granicesti și Galafindesti din județul Suceava.

Teritoriul microregiunii are caracter depresionar, cuprinzând dealurile vestice ale Podisului Sucevei, Depresiunile Mandresti și Dragomirna, Dealurile Pietrosu și Viei sau Lipoveni. În ceea ce privește relieful, acesta este caracteristic regiunilor de deal și câmpie. Altitudinea este cuprinsă între 275 m în lunca Siretului și 522 m în dealul Dragomirnei.

Clima este continentală, cu temperaturile extrem de scăzute (sub minus 30 grade Celsius) în timpul iernii și temperaturile foarte ridicate (peste 39 grade Celsius) în timpul verilor. Media anuală a precipitațiilor este între 450 și 600 mm. Vântul are direcții și viteze diferite, dominant fiind cel din nord-vest vara și primăvara și cel dinspre sud-est iarna și toamna, vitezele medii fiind de 2,6 m/s.

Reteaua hidrografică este compusă din Siret și afluenții acestuia: râul Suceava, paraurele: Morii, Valea Mare, Pătrăuceanca, Dediului, Galben, Negru, Popii, Țiganului, Măligar, Cirincău și Distră, și de ape statatoare: lacul Dragomirna, balta Zvoristea, lac de acumulare Hantesti.

Soluri de pe teritoriul microregiunii sunt: soluri argilo-iluviare slab humifere, cu fenomene de pseudo - gleizare, soluri brune-luvice, moderat acide, soluri aluviale tipice și protosoluri aluviale, eubazice, nisipo - lutoase, soluri cernoziomoide, luviosoluri albice, soluri gleice și pseudogleice, soluri negre de fâneață, soluri aluviale și coluviale. Caracteristicile solului favorizează deosebi cultura cartofului, cerealele păioase, plante tehnice, porumb, etc.

Vegetația naturală este alcătuită din: pădure de foioase, plante ierboase în pășuni naturale, plante ocrotite prin lege: lacramioarele, laleaua peștrită, traista ciobanului, sanziene, clopotei, viorele; plantele medicinale: pătlagina, mușețelul, pojarănița, lumănarica, urzica moartă, nalba, coada șoricelului, coada calului, cicoarea, podbalul, pelinul. Pe liziera pădurii, se întâlnesc: salcâmul și unele specii roditoare de măr sălbatic, cireș sălbatic; arbuștii : socul, măceșul, sânțerul, etc. De-a lungul râurilor se întâlnesc: papură, stuf, barba ursului, rogoz, troscot de baltă și esențe moi de plop, salcie pentru protecția și consolidarea malurilor. Pajiștile naturale cuprind specii de Festuca, Rubra, Foa Transesicis, Lolium Perene,

Agrestis Tenuis, Trifolium etc., cu valoare deosebita pentru economia zootehnica. Pădurile sunt din: stejarul, carpanaul, fagul in amestec cu artarul, cires, tei. In componenta vegetatiei ierboase mezofile a luncilor mai apar specii de rogoz, stanjenel de balta, iarba campului, etc.

Fauna terestra a microregiunii GAL "Codrii Bucovinei", in padure: mistret, caprioara, vulpe, cerbul, iepure, iar in vegetatia de ierburi: harciog, popandac, soarece de camp. Pasari: ciocanitoare, provighetoare, cucul, pitigoi, gaita, mierla, pitulicea, turturica, lastunul, randunica, vrabia; in apele Siretului: scobarul, cleanul, mreana, caras, bibanul, stiuca.

2 Populație - demografie

Populația stabilă¹ a microregiunii G.A.L. este de 34.594 locuitori, **densitatea fiind de 80,81 loc/km²**. Cei mai multi locuitori sunt: in Zvoristea cu 6124 loc. (17,70% din populația totală a microregiunii). Acesta este urmat de Patrauti cu 4567 loc. (13,20%), Mitocu Dragomirnei cu 4438 loc. (12,83%), Adancata cu 4032 loc. (11,66%), Hantesti cu 3607 loc.(10,43%), Varfu Capului cu 3420 loc. (9,89%), Zamostea cu 2849 loc. (8,24%) Serbauti cu 2847 loc. (8,23%) si Siminicea cu 2710 loc. (7,82%). Din totalul populației stabile a teritoriului vizat, un procent de 23,09% (7988 persoane) il reprezintă populația îmbătrânită, cu vârste peste 60 de ani. Deși tinerii cu vârsta sub 20 ani au o pondere de 29,31% (10139 persoane), ponderea cea mai mare - 47,6% o au persoanele cu vârsta cuprinsă în intervalul deschis 20 și 60 de ani (16467 persoane), care pot asigura forța de muncă în teritoriu.

Din punct de vedere al structurii populației pe sexe, se remarcă în teritoriul analizat un echilibru in raportul demografic pe sexe, populația feminina (17540) fiind cu 1,40 % mai mare decât cea masculina (17054).

Pe teritoriul GAL numărul născuților vii este superior numărului decedaților, înregistrându-se astfel un spor natural pozitiv. Menținerea acestui fenomen va avea efecte pozitive asupra economiei deoarece populația reprezintă una dintre cele mai importante resurse de bogăție a unui teritoriu. Fata de anul 2011, in anul 2013 se inregistreaza o crestere semnificativa de nascuti si o scadere a mortalitatii.

Conform datelor statistice² se regasesc in teritoriu si minoritati: etnie roma 1433 locuitori (Adancata 44 romi, Mitocul Dragomirnei 418 romi, Patrauti 963 romi, Siminicea 8 romi); etnie ucranieni in numar de 85 locuitori (Serbauti) si rusi-lipovineni 311 locuitori (Mitocul Dragomirnei). Valorificarea acestei diversități etnice contribuie la dezvoltarea economică și socială, respectiv la dezvoltarea durabilă a teritoriului.

3. Agricultura

Cea mai importanta resursa naturala de pe teritoriul microregiunii G.A.L., „Codrii Bucovinei” este fondul funciar destinat în proporție de 62,11% utilizării agricole. Potrivit INS, 50,36% din terenul acoperit de G.A.L. „Codrii Bucovinei” reprezintă teren arabil si 81,09% din terenul agricole este teren arabil. Fondul silvic ocupă o suprafață de 126 km², reprezentând 29,43% din teritoriul microregiunii.

Condițiile de climă, relief și sol din teritoriu sunt propice pentru activitățile agricole, îndeosebi pentru creșterea animalelor și cultivarea plantelor. Potrivit datelor furnizate de INS, 81,09% din totalul suprafeței agricole din teritoriu este teren agricol cultivată, principalele culturi fiind cele de porumb (peste 2600 ha), grâu (peste 880 ha) și floarea

¹ www.recensamantromania.ro

² www.madr.ro

soarelui (peste 425 ha), plante de nutret (peste 2300 ha), cartofi tarzi (peste 300 ha. Se mai cultiva: cereale precum orzul, orzoaia, ovăzul, secara etc.

Creșterea animalelor reprezintă una dintre ocupațiile de bază ale locuitorilor de pe teritoriul GAL. Sectorul zootehnic se evidențiază prin creșterea ovinelor (14006 capete), bovinelor (4623 capete), suinelor (543 capete), caprinelor (2751 capete), respectiv a albinelor.

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării acestuia, constituind un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic al microregiunii. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate este benefică pentru economia microregiunii.

4. Economia locală

Erau înregistrate, în anul 2014, 143 întreprinderi active ³din punct de vedere juridic (firme care și-au depus bilanțul contabil). Din acestea, doar 105 întreprinderi au fost active din punct de vedere economic. Dintre aceste firme, 11 sunt ONG (7,69%), 9 au activitate în agricultură (6,29%), 22 în producție (15,38%), 54 în servicii (37,76%) și 47 comerț (32,82%). Rata de activitate a întreprinderilor din microregiune este de 71,72%, astfel se poate observa o nevoie acută de investiții în domeniul agricol precum și în domeniile de producție. Totodată se remarcă lipsa formelor asociative, mai ales asocierea producătorilor agricoli din cauza interesului scăzut și nivelului de conștientizare al producătorilor, problemelor economice și financiare precum și a aspectelor privind pregătirea membrilor de producători. Sprijinirea formelor asociative are drept scop stimularea constituirii și promovării lor, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea a produselor agricole și alimentare tradiționale și locale.

Tot din datele extrase de la www.insse.ro la decembrie 2015 se înregistrau un număr de 1292 someri în cadrul microregiunii, dintre care 842 someri erau bărbați și 450 someri erau femei.

5. Forță de muncă și nivel de trai

În anul 2014 ⁴ figurau ca persoane active în munca un număr de 1200 salariați. Tot din datele extrase de la www.insse.ro la decembrie 2015 se înregistrau un număr de 1292 someri în cadrul microregiunii, dintre care 842 someri erau bărbați și 450 someri erau femei.

În vederea identificării nivelului de dezvoltare al teritoriului GAL, s-au analizat valorile indicelui de dezvoltare umană locală (IDUL)⁵ pentru toate localitățile componente. Astfel, s-au evidențiat că din cele 9 comune care fac parte din GAL, **5 comune au un nivel de dezvoltare umană scăzut, și anume comunele Varfu Camului (46,84), Siminice (54,66), Zamostea (51,26), Serbauti (49,49) și Hantesti (51,67)**. Astfel, pe lângă nevoia de investiții se observă și o nevoie de crearea de locuri de muncă pentru diminuarea somajului și creșterea nivelului de dezvoltare umană.

6. Sanătate, educație, asistența socială

Per ansamblu, locuitorii microzonei dispun acces la cabinete medicale (de familie sau de specialitate), dar și la cabinete stomatologice. În microregiune lipsește, însă, un spital,

³ www.firmeinfo.ro

⁴ www.insse.ro

⁵ www.madr.ro

cele mai apropiate unități de acest fel aflându-se în municipiul Suceava. Conform datelor luate după www.insse.ro, sunt înregistrate un număr de 15 cabinete ale medicilor de familie, dintre care trei sunt private, 6 cabinete stomatologice publice, 12 farmacii private și trei puncte farmaceutice.

În microregiune funcționau, în anul 2015, 8 unități educaționale cu învățământ gimnazial și 49 structuri de învățământ fără personalitate juridică (13 școli primare, 6 școli gimnaziale și 23 grădinite cu program normal). Microregiunea nu detine un liceu sau o grădiniță cu program prelungit, cea mai aproape unitate fiind în municipiu Suceava. În anul 2014 în cadrul microregiunii Codrii Bucovinei, conform datelor de la INS, erau înscriși la grădiniță un număr de 1057 copii, în învățământul primar 2084 copii, învățământ gimnazial 1853 copii. Din totalul de 147 de ateliere școlare existente în județul Suceava, microregiunea are doar 4 ateliere (la Adâncata, Serbăuți, Patrăuți și Zamostea), reprezentând doar 2,72% din total ateliere pe județ, rezultând un calcul de 984 copii înscriși în învățământul preuniversitar la un atelier școlar. Sunt înregistrate 6 Salii de gimnastică, 9 biblioteci și 20 laboratoare.

Există în teritoriul un număr mare de persoane vârstnice care se află în situație de risc și incapacitate de a se îngriji și gospodări singure, precum și un număr mare de copii care se confruntă cu situații mai dificile privind condițiile de trai și de învățare, copii cu dizabilități și minorități. Din adresele emise de DGASPC, se constată un număr de 167 copii cu dizabilități. Pentru îmbunătățirea calității vieții grupurilor vulnerabile, inclusiv al minorităților din teritoriu, prin furnizarea oportună și prin accesibilizarea serviciilor medicale și de asistență socială, a formării profesionale și crearea de infrastructură prescolară, se vor crea o măsură specifică în strategia de dezvoltare locală: o măsură dedicată minorităților din teritoriu și o măsură dedicate grupurilor vulnerabile.

7. Patrimoniul de mediu

Teritoriul microregiunii GAL "Codrii Bucovinei" are următoarele **Situri de Importanță Comunitară Natura 2000**⁶: **ROSCI0075** Padure Patrăuți (pe teritoriul comunelor: Adâncata, Zamostea, Zvoristea, Serbăuți, Mitocu Dragomirnei și Patrăuți), **ROSCI0184** Pădurea Zamostea Luca (pe teritoriul comunelor: Varfu Campului, Zamostea și Zvoristea), **ROSPA0110** Acumularile Rogojesti - Bucecea (pe teritoriul comunelor: Zvoristea, Varfu Campului și Hantesti), **ROSCI0391** Siretul Mijlociu-Bucecea (pe teritoriul comunelor: Hantesti, Siminicea, și Varfu Campului) și **ROSPA0116** Dorohoi Seaua-Bucecei pe teritoriul comunei Varfu Campului.

Pe teritoriul microregiunii se regăsesc și arii naturale protejate de interes natural: Padurea Crujana din Patrăuți cu o suprafață de 39,4 ha - Stejarul Secular, Fagerul Dragomirnei-Mitocu Dragomirna-134,9 ha - Fagetul secular, Padurea Zamostea- Lunca cu Arborete de lunca din Zamostea (107,6 ha). În cadrul microregiunii nu sunt zone defavorizate.

8. Cultura, turism și meșteșug

Microregiunea "Codrii Bucovinei" are un patrimoniu bogat de monumente istorice. Conform Listei Monumentelor Istorice 2010⁷, sunt incluse 25 obiective culturale, cele mai multe se regăsesc în comuna Mitocu Dragomirnei - 17 monumente. Din cele 25 monumente

⁶ www.madr.ro

⁷ patrimoniu.gov.ro/monumente-istorice/lista-monumentelor-istorice

istorice din microregiune, 6 sunt de tip Așezare (24%), 1 sit arheologic (4 %) și 18 sunt diferite monumente (biserici, clădiri, mănăstiri, etc.) (72 %)

În microregiune s-au pastrat meseriile tradiționale: prelucrarea lemnului, încondeierea ouălor, pictura icoanelor, olăritul, țesutul, portul popular, mastile populare, artizanatul, etc.

Dătinile și obiceiurile din microregiune: de anul nou există tradiția de a se colinda microregiunea cu: Ursul, Capra, Bughierii, Caiuții (Zvoriștea, Zamostea și Varfu Campului), Malanca, Jienii, Mascartii; Sezători, Alexiile, Nunta, Nasterea, Înșormantarea. La Adancata există “ Festivalul de folclor “ Sarbatoarea de sub brazi”, la Hantesti “ Spectacolul de datini și obiceiuri de Anul Nou”, la Mitocu Dragomirnei “ Hramul mănăstirii Dragomirna”, precum și zilele comunelor. Cele mai frumoase ouă de Paști, care fac și acum faima microregiunii, sunt ouăle închistrite. Aceste evenimente/ meseriile au ca scop îmbunătățirea calității vieții la nivel local, păstrarea identității locale, asigurarea accesului pentru vizitatori la patrimoniul local, prelungirea sezonului estival turistic, etc, drept pentru care sunt considerate prioritare investițiile în aceste domenii.

În microregiunea GAL “Codrii Bucovinei” sunt doar trei unități de cazare turistică: două pensiuni agroturistice⁸: la Mitocu Dragomirna și Patrauti și un popas turistic la Mitocu Dragomirna. Se constată o slabă dezvoltare a infrastructurii turistice, astfel, promovarea agroturismului presupune implementarea unor acțiuni care să vizeze dezvoltarea infrastructurii turistice specifice.

9. Infrastructura

Conform “ Lista zone albe ANCOM” de pe site-ul www.madr.ro în microregiune sunt localități pentru care furnizorii nu au declarat că dețin rețea cu viteză de transfer de minim 30Mbps: Hantesti (Beresti și Hantesti), Siminicea (sat Siminicea), Zamostea (Cojocăreni, Lunca) și Varfu Campului (Dobrinăuți -Hapai), aceste nevoi pot fi soluționate prin introducerea în SDL a unei măsuri dedicate infrastructurii de bandă largă.

Infrastructura microregiunii este compusă din cea rutieră, astfel, principalele drumuri care deservește acest teritoriu sunt: Drumul național DN29A; Drumul județean DJ 208D; Drumul județean DJ 208V; Drumul județean DJ 209D; Drumul Județean DJ 291A; Drumul județean DJ 208B; DN 29C: DN 29B. Datorită Asociației de dezvoltare intercomunitară “Plesa” din județul Suceava, infrastructura rutieră și de utilități a fost și va fi modernizată pe teritoriul comunelor Adancata și Hantesti.

Accesul prin intermediul căilor feroviare se poate realiza din Municipiul Suceava, vecin al comunelor Adancata, Mitocu Dragomirnei și Patrauti.

Din municipiul Suceava, municipiul Bacău și municipiul Iași se poate realiza deplasarea și pe cale aeriană, în aceste trei municipii existând aeroporturi internaționale.

Distanța dintre microregiunea G.A.L. „Codrii Bucovinei” (punct de referință comuna Zvoriștea-sediul Asociației) și cele mai importante centre urbane din regiune și din țară este:
→ Municipiul Iași - 146 km; → Municipiul Suceava - 26 km; → Municipiul București - 463 km;
→ Municipiul Botoșani - 37 km;

⁸ www.insse.ro